

SISTEM KVALITETE
CENTAR ZA UNAPREĐENJE KVALITETE
Za članove Odbora za kvalitet

jamila.jaganjac@unvi.edu.ba

09.06.2010

-
-
- Okvirni zakon o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj 59/07 i 59/09)
 - Standarda i smjernice za osiguranje kvaliteta u visokom obrazovanju u BiH („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj 13/08)
 - Kriteriji za akreditaciju visokoškolskih ustanova

-
-
- Standard – iskazi o očekivanom nivou zahtjeva i uslovima prema kojima se ocjenjuje kvaliteta
 - Kriterij - mjerilo i/ili referentna vrijednost kojom se ispituje postignuće određenih ciljeva
 - Indikator – referentni dokumenti sa pokazateljima ispunjenosti

CILJEVI STANDARDA I SMJERNICA

- Promovirati i podržati stalno unapređenje kvaliteta i standarda za pružanje programa visokog obrazovanja
- Osigurati da javnosti budu dostupne jasne i precizne informacije o kvalitetu i standardima pružanja visokog obrazovanja i obuke
- Primjenjivati najbolju međunarodnu praksu u ocjeni i reviziji visokog obrazovanja i programa obuke

STRUKTURA STANDARDA I SMJERNICA

- Unutrašnje osiguranje kvalitete - aktivnosti na osiguranju kvaliteta koje se poduzimaju unutar univerziteta i predstavljaju njihovu odgovornost
- Vanjsko osiguranje kvalitete - aktivnosti na osiguranju kvaliteta koje poduzimaju vanjska tijela (agencija, ministarstvo, komisija) koje ispituje rad koji se odvija unutar univerziteta ili određene jedinice unutar univerziteta.

KRITERIJI UNUTRAŠNJEK OSIGURANJA KVALITETE

- Strategija visokoškolske ustanove
- Sistem unutrašnjeg osiguranja kvaliteta
- Procedure za osiguranje kvaliteta studijskih programa
- Procedure za ocjenjivanje studenata
- Kvalitet nastavnog osoblja
- Kvalitet resursa
- Informacioni sistem
- Prezentacija informacija za javnost
- Međunarodna saradnja

STRATEGIJA VISOKOŠKOLSKE USTANOVE

- Misija i vizija visokoškolske ustanove koje korespondiraju članovima 3. i 4. Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u BiH,
- Strateške ciljeve koji su izvedeni iz misije i vizije visokoškolske ustanove
- Relevantne planove i aktivnosti za realizaciju ciljeva na temelju adekvatne analize u kojima su definirani izvršitelji, rokovi i resursi za njihovu provedbu.

SISTEM UNUTRAŠNJEG OSIGURANJA KVALITETE

- Visokoškolska ustanova treba imati uspostavljen sistem za unutrašnje osiguranje kvaliteta koji je određen zvaničnom politikom i procedurama osiguranja kvalitete.
- Visokoškolska ustanova treba imati uspostavljeno formalno tijelo za osiguranje kvaliteta.
- Funkcionisanje unutrašnjeg sistema kvaliteta, utvrđivanje zvanične politike i procedura za osiguranje kvaliteta, te konkretne odgovornosti tijela za osiguranje kvaliteta treba biti definisano formalno donesenim aktom o unutrašnjem sistemu kvaliteta.
- Uloga studenata sva tri ciklusa u sistemu unutrašnjeg osiguranja kvaliteta je jasno i institucionalno definisana i utvrđena uz njihovu saglasnost.

PROCEDURE ZA OSIGURANJE KVALITETA STUDIJSKIH PROGRAMA

- **Procedure za usvajanje studijskih programa:**
 - a) Naziv i ciljeve studijskog programa usklađene sa strategijom visokoškolske ustanove,
 - b) Ishode učenja koje treba da ostvare svršeni studenti su u skladu sa nomenklaturom zanimanja,
 - c) Uslove za upis na studijski program,
 - d) Vrsta studija i način izvođenja;
 - e) Plan pokrivenosti nastave;
 - f) Bodovna vrijednost svakog predmeta iskazana u skladu sa ECTS;
 - g) Način ocjenjivanja na predmetu;
 - h) Obaveznu literaturu; pokrivenost predmeta odgovarajućim udžbenicima koji su unaprijed poznati i objavljeni;
 - i) Podatke o nastavnicima i saradnicima na predmetu;
 - j) Relevantnost kvalifikacija osoblja i resursa.

PROCEDURE ZA OSIGURANJE KVALITETA STUDIJSKIH PROGRAMA

- **Procedure za analizu studijskih programa:**
 - a) Istraživanja na godišnjem nivou o broju zaposlenih studenata u odnosu na ukupni broj svršenih studenata.
 - b) Popularnost programa kod studenata u odnosu na prethodne godine, omjer prijavljenih i upisanih kandidata.
 - c) Projekte (naučne, istraživačke, razvojne ili umjetničke) koje je realizovala visokoškolska ustanova u okviru datog studijskog programa s relevantnim domaćim i inostranim partnerima.
 - e) Ukupan broj i dobnu strukturu svršenih studenata u odnosu na broj upisanih u zadnje tri godine.
 - f) Procenat svršenih studenata i prosječno trajanje studija.

PROCEDURE ZA OCJENJIVANJE STUDENATA

- ❑ Minimum količine znanja, vještina i kompetencija koje usvaja student za odgovarajuću ocjenu.
- ❑ Ocjenjivanje studenata vrši se u skladu sa ishodima učenja
- ❑ Kontinuirano praćenje i ocjenjivanje napretka studenata tokom semestra za svaki nastavni predmet.
- ❑ Metode ocjenjivanja (pismeno, usmeno, seminarski rad, praktični rad, kolokvij, kombinovano i sl.) koje su razvijene i prilagođene za svaki nastavni predmet kao obavezni dio nastavnog programa.
- ❑ Prisustvo drugih studenata pri ocjenjivanju.
- ❑ Raspored ispita s terminom, lokacijom i imenom ispitivača utvrđen je početkom semestra i javno se objavljuje.
- ❑ Mogućnost uvida u radove, rješenja zadataka koji su bili na ispitu, nakon završenog ocjenjivanja radova.
- ❑ Žalbenu proceduru koja propisuje rok podnošenja žalbe, način postupanja po žalbi, ishode rješavanja žalbe i mogućnost polaganja ispita pred nezavisnom komisijom.

KVALITET NASTAVNOG OSOBLJA

- Kvalifikovano nastavno osoblje za svaki studijski program sa posebnim akcentom na uskostručne predmete
- Kadrovska arhiva stalno zaposlenog i angažovanog nastavnog i saradničkog osoblja
- Ankete studenata
- Izdavanje vlastitih publikacija ustanove
- Organizovanje naučnih i stručnih skupova
- Godišnja prezentacija publicistike nastavnog osoblja
- Uključenost osoblja u naučno-istaživačke projekte

KVALITET RESURSA

- Adekvatnost resursa za izvođenje studijskih programa
- Učionički prostor primjeren svrsi
- Posjedovanje adekvante informatičke opreme
- Visokoškolska ustanova ima biblioteku opremljenu potrebnim brojem bibliotečkih jedinica

INFORMACIONI SISTEM

- Podatke o studentima po studijskom programu, ciklusima, godinama, polnoj i dobnoj strukturi, periodu studiranja, procentu diplomiranja, uspjehu i sl.
- Podatke o nastavnom osoblju (objavljenosti, angažmanu po predmetima, polnoj i dobnoj strukturi, izboru u naučno-nastavna zvanja)
- Baze omogućavaju brze i precizne pretrage (prolaznosti studenata za svaki predmet, godinu i studijski program, podatke o ispitnim rokovima, odnos nastavnika i studenata)

PREZENTACIJA INFORMACIJA ZA JAVNOST

- Visokoškolska ustanova na web stranici objavljuje najvažnije podatke o svim studijskim programima na svim ciklusima minimalno na jednom od jezika naroda Bosne i Hercegovine i na engleskom jeziku.
- Visokoškolska ustanova na institucionalan način potiče bivše studente na organiziranje alumni-asocijacija.
- Visokoškolska ustanova treba da ima institucionalno uspostavljene odnose sa javnosti.
- Visokoškolska ustanova svake godine, najkasnije šest mjeseci prije upisa studenata, izdaje vodič za buduće studente u štampanoj ili elektronskoj verziji ili na CD-u. Vodič se besplatno distribuira ciljnim grupama.

MEĐUNARODNA SARADNJA

- Visokoškolska ustanova treba da ima organizovanu službu za međunarodnu saradnju putem koje ostvaruje kontakte s drugim visokoškolskim ustanovama u inostranstvu, organizuje studentske razmjene, zajedničke projekte

VANJSKO OSIGURANJE KVALITETA

- Ocjenu i reviziju kvaliteta visokoškolskih ustanova vrši Komisija iz člana 2. stav (3) „ Kriteriji za akreditaciju VSU,,
- Komisiju na prijedlog nadležnih ministarstava obrazovanja u Bosni i Hercegovini nadležnog odjeljenja u Brčko Distriktu BiH imenuje Agencija
- Za člana Komisije može biti predloženo i imenovano lice koje se nalazi na utvrđenoj listi stručnjaka u skladu sa članom 49. alineja 4. Okvirnog zakona o visokom obrazovanju

PROCES OCJENJE I REVIZIJE KVALITETE

- Samovrednovanje
- Podnošenje zahtjeva za akreditaciju
- Analiza izvještaja o samoevaluciji
- Posjeta visokoškolskoj ustanovi
- Izvještaj o ocjeni i reviziji kvalitete

-
- Ispunjenost ili značajna ispunjenost svih kriterija – preporuka za izdavanje akreditacije na 4 godine
 - Djelimična ispunjenost do 4 kriterija – preporuka za izdavanje akreditacije sa rokom max. 1 godina
 - Neispunjenost jednog ili više ili djelimična ispunjenost više od 4 kriterija – preporuka za odbijanje zahtjeva za akreditaciju